

Veelgestelde vragen Korenburgerveen (juni 2020)

1. Wat maakt het Korenburgerveen tot een bijzonder natuurgebied?

Het Korenburgerveen is een van de belangrijkste hoogvenen in Nederland. Het is het enige gebied in Nederland met een redelijk intacte hoogveenkern. Er omheen liggen blauwgrasland, moeras, vennen, broekbos en vochtige heide met ieder hun eigen waardevolle en zeer gevarieerde planten en dieren.

In de hoogveenkern groeit veenmos met lavendel en kleine dophei, veenpluis, éénarig wollegras en de meest karakteristieke soort voor dit gebied is de rijsbes. Verder vinden we hier de grootste populaties in Nederland van de hoogveenglanslibel en de kamsalamander. In de blauwgraslanden groeien parnassia, orchideeën en zegge. Het grootste moeras met galigaan van Oost-Nederland vind je hier. Door de enorme variatie aan planten komen ook veel verschillende vogels voor. Zo broeden er veel water- en moerasvogels. Bijvoorbeeld dodaars, waterral, blauwborst en roerdomp. Verder kun je de nachtzwaluw, roodborsttapuit, draaihals en grauwe klauwier treffen. Bijzonder is ook dat de kraanvogels hier sinds een paar jaar broeden.

Voor een duurzame instandhouding is het noodzakelijk om het leefgebied van onder andere deze dieren te verbeteren en het hoogveen te beschermen en te herstellen. Daarvoor zijn maatregelen nodig.

2. Het Korenburgerveen is een Natura 2000-gebied. Wat betekent dit?

Het natuurgebied Korenburgerveen is aangewezen als Natura 2000-gebied. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze Natura 2000 gebieden bevinden zich planten en dieren die in hun voortbestaan ernstig bedreigd worden. Daarom is op Europees niveau afgesproken dat elk land zich inzet om te voorkomen dat ze uitsterven. De natuur beleven, gebruiken en beschermen, daar draait het ook om in de Natura 2000-gebieden. Voor elk gebied is een Natura 2000-beheerplan opgesteld met maatregelen om de natuur te behouden en versterken.

3. Wie bepaalt wat een Natura 2000-gebied is?

De lidstaten van de Europese Unie hebben met elkaar afgesproken om de bijzondere natuur te beschermen en te behouden. Alle Natura 2000-gebieden vormen samen het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. In Gelderland zijn 15 Natura 2000-gebieden.

4. Wat is de impact van een Natura 2000-gebied voor de omgeving?

De aanwezigheid van een Natura 2000-gebied heeft invloed op ruimtelijke ordening en gebruik door verkeer, landbouw en industrie. Zo mogen veebedrijven in of nabij een Natura 2000-gebied niet te veel ammoniak uitstoten, en bedrijfsterreinen en wegen mogen maar een beperkte geluidshinder geven, afhankelijk van de te beschermen planten- en diersoorten.

5. Wat is de relatie tussen Natura 2000 en stikstof?

Stikstof afkomstig van verkeer, landbouw en industrie verrijkt de bodem. De bijzondere natuur in het Natura 2000-gebied Korenburgerveen is niet gebaat bij stikstof. Stikstof zorgt ervoor dat de bodem voedselrijk wordt, daar groeien planten goed op die van voedselrijke grond houden, zoals brandnetels en grassen. De beschermde plantensoorten in het Korenburgerveen die van voedselarme bodems houden verdwijnen, zoals de orchidee. En dieren die van deze planten afhankelijk zijn, overleven het ook niet, zoals bepaalde soorten libellen en vlinders.

Er zijn maatregelen vastgesteld om de effecten van stikstof op de natuurgebieden te beperken. We zijn verplicht om deze maatregelen voor natuur uit te voeren. In het beheerplan van het Natura 2000-gebied Korenburgerveen zijn voor de bedreigde, heel bijzondere natuurwaarden maatregelen beschreven om deze sterker te maken tegen een te veel aan stikstof. Deze maatregelen gaan over het inrichten en beheren van natuur, het verbeteren van de leefgebieden van dieren, maar ook over het uitbreiden van bijzondere natuurgebieden. Uitbreiding is nodig omdat de natuurgebieden daarmee robuuster worden.

6. In mei 2019 heeft de Raad van State gezegd dat de manier waarop Nederland omgaat met de aanpak van stikstof niet mag. Betekent dit ook dat de herstelmaatregelen die nodig waren voor het Programma Aanpak Stikstof nu stoppen?

Nee. In de uitspraak van de Raad van State staat ook dat de herstelmaatregelen zo snel mogelijk uitgevoerd moeten worden anders gaat de kwaliteit van de Natura 2000-gebieden extra hard achteruit. Het Programma Aanpak Stikstof was een pakket van maatregelen dat er niet direct voor zorgde dat er minder stikstof terecht zou komen in de Natura 2000-gebieden. Als alle maatregelen uit het programma uitgevoerd worden was de verwachting dat in de toekomst de neerslag in de Natura 2000-gebieden zou afnemen. De Raad van State vond dat onvoldoende zekerheid en oordeelde dat er nu al geen extra stikstof mag neerslaan in de Natura 2000-gebieden als gevolg van nieuwe activiteiten.

7. Wat is er nu nodig?

Het is belangrijk dat de maatregelen uit het Natura 2000-beheerplan voor het Korenburgerveen uitgevoerd worden. Dit geldt ook voor de stikstofmaatregelen die zijn opgenomen in de gebiedsanalyse. Deze gebiedsanalyse maakt onderdeel uit van het beheerplan. Om de natuurkwaliteiten van het hoogveen en de omliggende vennen, graslanden en bossen te behouden en te versterken is het nodig dat het natter wordt. Om de natuur weerbaarder te maken is het nodig dat het gebied groter wordt. Uit onderzoek is gebleken dat de waterhuishouding in het natuurgebied moet worden aangepast om verdere verdroging te voorkomen. Dat willen we bereiken door watergangen te dempen, zoals de Parallelsloot en de Schaarsbeek, onderbemaling te beëindigen en voedselrijke top laag af te graven. Deze ingrepen zijn voldoende voor het herstel van de vegetatie in het gebied die afhankelijk is van kwelwater. Daarnaast zetten we in op het wijzigen van landbouwgronden naar natuur om tot een robuust geheel te komen. Deze gebieden zijn gelegen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied en/of het Gelders Natuurnetwerk.

8. Zijn de plannen al definitief?

In 2015 is de gebiedsanalyse voor het Korenburgerveen vastgesteld. Hierin zijn de maatregelen opgenomen die het gebied beter bestand moeten maken tegen een overbelasting aan stikstof. De gebiedsanalyse is onderdeel van het Natura 2000-beheerplan voor het Korenburgerveen. Begin 2016 hebben het Rijk en provincie Gelderland het beheerplan definitief vastgesteld.

De afgelopen jaren zijn onderzoeken verricht naar de het functioneren van de grond- en oppervlaktewatersystemen, welke vegetatie zich waar ontwikkelt en welke diersoorten in het gebied voorkomen. Op basis van deze informatie is een ontwerp inrichtingsplan opgesteld. In dit plan staat welke maatregelen we waar moeten nemen om de natuur te behouden, herstellen en versterken. Denk bijvoorbeeld aan watermaatregelen, zoals het (deels) dempen van watergangen om de grondwaterstand in het natuurgebied te verhogen. Het voorontwerp inrichtingsplan is tijdens de inloopavond op 13 september 2018 voorgelegd aan grondeigenaren, omwonenden en andere belangstellenden. Inmiddels is het ontwerp inrichtingsplan definitief afgerond. Op basis daarvan is het bestek voor de aannemer opgesteld. Daarin staan alle maatregelen exact beschreven, zodat duidelijk is waar er wat en in welke hoeveelheden gedaan moet worden.

De laatste vergunningen zijn aangevraagd, zoals de omgevingsvergunning die nodig is om het werk te mogen uitvoeren. Ook is het Projectplan Waterwet vastgesteld. Dit is een watervergunning voor werkzaamheden die door het waterschap worden uitgevoerd.

9. Hoe verhouden de maatregelen voor natuur zich tot de herstelmaatregelen in het verleden?

In het Korenburgerveen zijn al in de jaren 2000 t/m 2002 herstelmaatregelen uitgevoerd om tot een beter functioneren van het natuurgebied te komen. In 2013 en 2014 is een deel van de maatregelen uitgevoerd op het terrein van Natuurmonumenten. Maar aanvullende maatregelen zijn nodig om het ecologische systeem robuuster te kunnen maken, zodat de natuur beter bestand is tegen invloeden van buitenaf, zoals stikstof.

10. Hoe weten we of de maatregelen werken?

Met de uitvoering van de maatregelen om waardevolle gebieden te behouden en te herstellen, is veel geld gemoeid. We willen daarom graag weten of we de afgesproken doelen ook halen of dat we zo nodig moeten bijstellen. Meten is weten! De provincie heeft hierover met Natuurmonumenten en Waterschap Rijn en IJssel afspraken gemaakt. Door gedurende een langere periode informatie te verzamelen over de waterstanden, de water- en bodemkwaliteit en het voorkomen van bepaalde karakteristieke planten kunnen we zien of we de gewenste resultaten bereiken. We voeren jaarlijks een veldbezoek uit om de vinger aan de pols te houden. Ook inventariseren we de aanwezige planten en dieren.

Om te meten of het hoogveen en het natuurgebied voldoende nat worden en blijven, is in het gebied een netwerk van peilbuizen aanwezig waarin de grondwaterstand continu wordt gemeten. Dat doen we ook buiten het natuurgebied om er zeker van te zijn dat de omgeving buiten het natuurgebied geen last krijgt van de nattigheid in het hoogveen. We willen ervoor zorgen dat het natuurgebied zo nat is als het moet zijn voor alle bijzondere soorten, maar dat er buiten het natuurgebied geen overlast ontstaat door nattere omstandigheden.

11. Is er sprake van onteigening van gronden?

De meeste gronden die nodig zijn voor het uitvoeren van de maatregelen zijn inmiddels beschikbaar. Op vrijwillige basis is overeenstemming bereikt met diverse particuliere grondeigenaren. Met een boerderijverplaatsing is veel grond beschikbaar gekomen voor natuurherstel, uitruil van gronden, compenserende maatregelen en zo mogelijk ook voor de verbetering van de landbouwstructuur. Een deel van de grond die nodig is voor de uitbreiding van het Korenburgerveen was nog in eigendom bij particulieren. De provincie is in overleg gegaan met deze grondeigenaren om afspraken te maken over het beschikbaar krijgen van de grond en gezamenlijk tot aanvaardbare afspraken te komen. Als dat in het uiterste geval niet lukt, biedt het inpassingsplan (PIP) de mogelijkheid om gronden gelegen binnen het inpassingsplan te onteigenen.

12. Waarom heeft de provincie een inpassingsplan (PIP) opgesteld?

Voor de uitvoering van de maatregelen tegen een overbelasting aan stikstof is het in enkele gevallen nodig dat we de landbouwgronden met een landbouwbestemming wijzigen naar natuurgronden met een natuurbestemming. Deze gronden liggen binnen en buiten het Natura 2000-gebied. Na inrichting als natuurgebied zijn deze gronden niet meer bruikbaar voor de landbouw. Ook voor de omvorming van recreatie naar natuur is het nodig de bestemming te wijzigen. Dat geldt ook voor gronden die nu al als natuur worden beheerd, maar nog een andere bestemming hebben. Normaal gesproken zorgt de gemeente voor wijziging van het bestemmingsplan. De gemeente heeft de provincie gevraagd om dat in deze situatie over te nemen. Daarvoor heeft de provincie een provinciaal inpassingsplan (PIP) opgesteld. Een provinciaal inpassingsplan is een provinciaal bestemmingsplan waarin we de bestemming herzien van bijvoorbeeld agrarisch of recreatie naar natuur. Het inpassingsplan maakt het uitvoeren van natuurmaatregelen uit het voormalige Programma Aanpak Stikstof in het Natura 2000-gebied mogelijk. Deze maatregelen zijn nodig om de effecten van stikstof op de natuur te verminderen. Het ontwerp-inpassingsplan is op 17 april 2018 tijdens een inloopavond aan omwonenden en belangstellenden voorgelegd. Op 26 september 2018 is het plan door Provinciale Staten van Gelderland vastgesteld. Op 3 juli 2019 heeft de Raad van State over 1 ingediend beroepsschrift een uitspraak gedaan en heeft dit beroepsschrift ongegrond verklaard. Het inpassingsplan is daarmee definitief in werking.

13. Heeft het PIP gevolgen voor direct belanghebbenden?

De bestemmingswijziging heeft direct gevolgen voor een heel beperkt aantal particulieren in het gebied. Maar de meeste percelen waarvan de bestemming is gewijzigd, zijn eigendom van de provincie en Natuurmonumenten.

14. Wat zijn de gevolgen voor grondeigenaren en omwonenden?

Het uitvoeren van de herstelmaatregelen voor natuur (het dempen van greppels en sloten, het verwijderen van kades en het afgraven van de voedselrijke toplaag) is nodig om het hoogveen tegen verdroging te beschermen. We gaan ervoor zorgen dat alle uitvoeringsmaatregelen geen of zo min mogelijk negatieve effecten zullen hebben op de omgeving buiten het natuurgebied. Dat is niet vanzelfsprekend, maar door de inzet van verschillende technische maatregelen wel haalbaar. We willen zeker niet dat omwonenden last krijgen van het hoogveen.

15. Hoe weet ik of ik geen last ga krijgen van een nattere bodem?

In het inrichtingsplan staan de maatregelen die nodig zijn om de natuur in het gebied te behouden, herstellen en versterken. Deze maatregelen heeft het waterschap doorgerekend. Door deze berekeningen weten we zo goed als zeker of en waar de plannen effecten kunnen hebben en er overlast kan ontstaan. We nemen dan maatregelen om die overlast te voorkomen. Dat zijn de zogeheten mitigerende maatregelen.

Alleen in de uiterste noordwesthoek van het Korenburgerveen, ten noorden van het spoor en langs de Meekertweg, wordt vernatting verwacht op particuliere terreinen. Met de eigenaren is gesproken over oplossingsmogelijkheden, die variëren van aankoop tot en met het plaatsen van een grindput. Naast het nemen van deze mitigerende maatregelen (maatregelen die overlast moeten voorkomen) bij particulieren, wordt ook een deel van de Meekertweg verhoogd en half verhard.

Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van de informatie die verzameld wordt met het peilbuizenennetwerk in en buiten het Korenburgerveen. De metingen lopen door tot 5 jaar na uitvoering van de watermaatregelen. Alle meetgegevens tot aan de start van de werkzaamheden

dienen als 0-meting. Deze gegevens vergelijken we na uitvoering met de nieuwe grondwaterstanden. De gegevens zijn belangrijk voor het vaststellen van eventuele natschade.

16. Wat gebeurt er als ik ondanks mitigerende maatregelen toch nog schade heb als gevolg van een nattere bodem?

Dat hangt af van het verschil tussen de schade die we hadden berekend (voorziene schade) en de schade die daadwerkelijk is ontstaan (onvoorziene schade). U kunt zich met deze schade melden bij het natschadeloket van Waterschap Rijn en IJssel.

17. Wat gaat er concreet gebeuren in het Korenburgerveen en wanneer?

De herstelmaatregelen die in het Natura 2000-beheerplan vastgelegd zijn, gaan we uitvoeren. We gaan de waterhuishouding voor het veen verbeteren. Dat doen we door het dempen van greppels en sloten, het verwijderen van kades en het afgraven van de voedselrijke toplaag waardoor het water op een andere manier gaat stromen. We gaan ervoor zorgen dat alle uitvoeringsmaatregelen geen of zo min mogelijk effecten zullen hebben op de omgeving buiten het natuurgebied. Het werk start vanaf half juni 2020.

Verwijderen voedselrijke bovenlaag

Een groot deel van het werk bestaat uit het afplaggen van de voedselrijke bovenlaag van voormalige landbouwgronden in de zuidoostelijke randzone (ten noorden van de Korenburgerveenweg). De afgelopen jaren heeft de provincie hiervoor verschillende percelen geruimd of aangekocht. Die randzone vormt na de uitvoering een belangrijke overgang van het hoogveen naar natte, zeer arme graslanden met bijzondere soorten. In deze randzone komt kalkrijk kwelwater aan de oppervlakte (vanuit het Winterswijkse plateau). Het hoogveen wordt niet alleen met regenwater gevoed, maar ook met dit kwalitatief zeer goede grondwater.

Daar waar landbouwgrond bemesting nodig heeft, heeft natuur die (meestal) niet nodig. Bijzondere plantensoorten gedijen juist vaak beter op armere gronden. Voor de omvorming naar schralere grond moet daarom de bovenste, voedselrijkere toplaag van de gronden in de randzone worden afgeplagd. Er wordt met het maaiveld mee geplagd om natuurlijke glooiingen in het veld te behouden. De grond die vrijkomt, vervalt aan de aannemer en kan bijvoorbeeld gebruikt worden om wat lagergelegen landbouwgronden in de omgeving op te hogen. Orchideeënsoorten als gevlekte orchis, rietorchis en de zeldzame brede orchis kunnen we hier straks weer verwachten. Maar ook blauwe knoop en op de wat drogere delen het zeldzame heidekartelblad. Daar profiteren weer vlinders van, zoals de bedreigde kleine parelmoervlinder en het bont dikkopje. De gevlekte witsnuitlibel komt hier al voor, door de maatregelen hopen we dat deze zich straks zal uitbreiden naar de randzone.

Het afplaggen doen we vanaf half juni 2020. Want het plaggen en afvoeren van grote hoeveelheden grond kan eigenlijk alleen goed als de bodem droog is. Omdat rond eind september het nattere seizoen begint, moet dan het grootste deel van het grondverzet klaar zijn. In juni kunnen vogels nog broeden. Voordat de aannemer een perceel betreedt, wordt daarom zorgvuldig gekeken of verstoring aan de orde is. Mocht dat het geval zijn, dan wordt op een ander perceel of een ander gedeelte van het gebied begonnen met de uitvoering. Ook letten we op de aanwezigheid van andere bijzondere soorten, zoals reptielen, amfibieën en voorkomen we dat mierenhopen worden kapotgereden.

Dempen watergangen

Er liggen 2 watergangen in de randzone, de Schaarsbeek en de parallelsloot. Door het dempen van deze watergangen blijft water langer in de bodem van de randzone staan en ontstaan wat nattere

omstandigheden. Het dempen van de watergangen vindt gelijktijdig plaats met het plaggen van de voedselrijke bovenlaag. De schralere en nattere omstandigheden vormen samen een goede basis voor bijzondere plantensoorten in en rondom het hoogveen, zoals orchideeën en zegges. Omdat de kern van het hoogveen lager ligt dan de omgeving, zal water (zowel regen- als grondwater) daarnaartoe bewegen. Dat is ook nodig om het hoogveen te beschermen tegen verdroging. Om er zeker van te zijn dat de omgeving en de naast gelegen percelen van omwonenden geen last krijgen van nattere omstandigheden, is het peilbuismeetnet uitgebreid en zijn huisopnamen gemaakt (het meten van een 0-situatie van vocht in huizen en tuinen). Zo kunnen we goed meten wat de waterstanden voor en na de uitvoering zijn en anticiperen als er onverhoopt toch problemen ontstaan.

Aanpassen kunstwerken

Bij het dempen van watergangen hoort ook het aanpassen van kunstwerken (zoals duikers en stuwen) die van invloed zijn op de waterhuishouding. Zo worden er wat kunstwerken verplaatst, verwijderd of aangepast, zodat water het veen instroomt. Omdat het hoogveen als een soort spons functioneert, kunnen daar enorme hoeveelheden water worden opgevangen. In de meest zuidoostelijk gelegen hoek van het hoogveen kan water op piekmomenten weer worden afgevoerd.

Overige maatregelen

Alleen in de uiterste noordwesthoek van het Korenburgerveen, ten noorden van het spoor en langs de Meekertweg, wordt vernatting verwacht op particuliere terreinen. Met de eigenaren is gesproken over oplossingsmogelijkheden, die variëren van aankoop tot en met het plaatsen van een grindput. Naast het nemen van deze mitigerende maatregelen (maatregelen die overlast moeten voorkomen) bij particulieren, wordt ook een deel van de Meekertweg verhoogd en half verhard. Die maatregel vindt aan het eind van de uitvoering plaats, nadat zwaar werkverkeer klaar is met rijden.

Langs de Korenburgerveenweg staan 4 eiken te dicht op de laanbomen. Om de laanbomen langs de weg te beschermen, worden deze eiken aan de kant van het veen gekapt. Waar we gaan plaggen, wordt in de randzone eerst wat jonge elzenopslag verwijderd. Tijdens de uitvoering van de maatregelen wordt de wandelroute aangepast, dit staat op infopanelen langs de route aangegeven. Na de uitvoering willen we vermijden dat er door de randzone wordt gelopen, deze is namelijk zeer kwetsbaar en in ontwikkeling. Ook voorkomen we zo dat de route te dicht langs de achterkant van woningen loopt. Dat betekent dat de komende jaren de wandelroute waarschijnlijk voor een deel over de Korenburgerveenweg loopt. Dit is een recente ontwikkeling die we nog nader moeten uitwerken.

Medio 2021 moet alles klaar zijn.

18. Wat merk ik van de uitvoering van de werkzaamheden?

Gedurende de uitvoering treft de aannemer verkeersmaatregelen: wegen worden voorzien van bebording en zo nodig tijdelijk afgesloten. Op een aantal locaties worden tijdelijk rijplaten gelegd. De werkzaamheden kunnen voor overlast zorgen. Denk bijvoorbeeld aan geluidsoverlast van de graafwerkzaamheden en grondtransport met vrachtwagens. Mocht u overlast ervaren of vragen hebben over de uitvoering van de werkzaamheden, neem dan contact op met de heer Schoor Uiterkamp, omgevingsmanager van Baks civiel- en cultuurtechniek, telefoon 0545 27 13 60. U kunt bij hem met vragen terecht over de uitvoering, zoals rijroutes, passeerhavens, bebording, stofoverlast, bereikbaarheid, omleidingen, enzovoort.

19. Blijft het Korenburgerveen toegankelijk voor bezoekers?

Ja. Er komt wel een omleiding van het deel van 't Schaddenpad dat door de randzone loopt waar de uitvoering plaatsvindt. Die omleiding wordt met infopanelen aangegeven. Omdat de randzone na

uitvoering vrij kwetsbaar is, wordt onderzocht of en hoe we na de uitvoering verder willen met die omleiding. We zoeken naar een manier waarop de bijzondere natuur te beleven is, én de kwetsbare natuur in de randzone van het gebied daar geen hinder van ondervindt. En om de veiligheid van de wandelaars te borgen wordt de blauwe route, door de randzone, tijdelijk afgesloten. De Korenburgerveenroute en de Mentinkroute blijven tijdens de werkzaamheden toegankelijk voor wandelaars.

20. Hoe worden grondeigenaren en omwonenden betrokken?

Grondeigenaren en omwonenden houden we gedurende de looptijd van het project op de hoogte met nieuwsbrieven en informatie- en inloopbijeenkomsten. Op www.gelderland.nl/korenburgerveen is meer informatie te raadplegen over de maatregelen, waaronder rapporten en andere documenten.

21. Wie gaat het gebied beheren en hoe ziet het beheer eruit?

Na de uitvoering ziet de randzone er minder uit als een zone met landbouwgrond en meer als een natuurgebied. Vóór de uitvoering lagen hier voornamelijk percelen met grasland. Op (gangbare) landbouwgronden wordt bijna altijd gemest om de productie van gras of andere gewassen te bevorderen. Dat geeft een volle, groene grasmat zonder kruiden en bloemen. Er staan vaak veerasters. Na de uitvoering is de rijkere, voormalig bemeste bovenlaag afgeplagd om schalere gronden te kunnen ontwikkelen. Bijna alle rasters zijn weggehaald. Heel veel soorten vegetatie, zowel algemene als meer bijzondere soorten zijn gebaat bij schrale grond. Het gras verdwijnt en is in de eerste jaren veel kruiden- en bloemrijker. Omdat de toplaag van de bodem is afgeplagd is het maaiveld wat lager komen te liggen en is de bodem (m.u.v. zeer droge periodes) wat natter. In de iets hoger gelegen ruggen in het gebied groeit net weer andere vegetatie dan in de lagere delen. Hoe meer overgangen (= variatie) hoe beter voor allerlei soorten die elk hun eigen voorkeur hebben voor bodemsoort, vochtuithouding e.d. Zo groeien er straks weer orchideeënsoorten als gevlekte orchis, rietorchis en de zeldzame brede orchis. Maar ook komen blauwe knoop en het zeldzame heidekartelblad weer terug. Daar komen weer vlinders op af, zoals de kleine parelmoervlinder en het bont dikkopje. De gevlekte witsnuitlibel komt hier al voor, door de maatregelen hopen we dat deze soort zich straks ook zal uitbreiden naar de randzone.

Natuurmonumenten gaat na de uitvoering de randzone beheren. De eerste jaren na de uitvoering is de randzone nog erg kwetsbaar en in ontwikkeling. Natuurmonumenten kijkt goed naar welke soorten wel en welke toch niet terugkomen en hoe deze het beste beheerd moeten worden. Zo komt hier een invasief, exotisch plantje voor dat de inheemse soorten kan overwoekeren. Om ervoor te zorgen dat dat niet gebeurt, is daar de komende jaren ook extra aandacht en beheer voor nodig.

22. Meer informatie

Dit project vindt in samenwerkingsverband plaats. Provincie Gelderland werkt hierin samen met Natuurmonumenten en Waterschap Rijn en IJssel. De provincie is eindverantwoordelijk voor de natuurontwikkeling en de overige partijen leveren inbreng over de zaken waar zij voor verantwoordelijk zijn. Natuurmonumenten is eigenaar van diverse percelen, heeft als beheerder grote ecologische kennis en coördineert dit project (van planvorming tot en met uitvoering). Waterschap Rijn en IJssel is betrokken vanwege haar rol als beheerder van de grotere watergangen. Ook zijn de gemeentes Oost Gelre en Winterswijk betrokken voor bijvoorbeeld het verlenen van de noodzakelijke vergunningen.

U kunt voor vragen en informatie contact opnemen met de projectmanager van Natuurmonumenten Adinda Crans via a.crans@natuurmonumenten.nl en 06 150 73 134.

Achtergrondinformatie en documenten kunt u raadplegen op www.gelderland.nl/korenburgerveen.